

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (40)

Спецвипуск до тижня науки

«Сучасний коледж – науково-методична майстерня»

Вінниця – 2022

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
ВИПУСК № 2 (40)

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
Серія ВІ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року
Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік
Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси

Номер затверджено на засіданні науково-методичної ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 4 від 01 травня 2022 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Заболотний В.Ф., д.філ.н. Войцехівська Н.К., д.філ.н., проф. Слободинська Т.С., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол.: Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. – Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2022. – Випуск 2(40). – 133с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2022

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНО ПРО МІСЮ ВИКЛАДАЧА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	
<i>МАРЦЕНЮК О.Г.</i>	5
THE PECULIARITIES OF PRACTICAL USE OF ORDINAL AND CARDINAL NUMERALS IN MODERN ENGLISH	
<i>Ліана ГРИЦИШЕНА</i>	7
PHONETICS VS PHONOLOGY	
<i>Владислава ГУРКАЛО</i>	13
АФІКСАЛЬНЕ ВИРАЖЕННЯ КОНОТАЦІЇ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	
<i>Анжеліка КУЛИК</i>	16
СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ- ЗООНІМІВ ТА ЇХ УКРАЇНОМОВНІ ЕКВІВАЛЕНТИ	
<i>Софія РЕМЕНЯК</i>	20
ОСОБЛИВОСТІ ЗМІНИ ТА МОТИВАЦІЯ ЗНАЧЕННЯ СЛОВА	
<i>Ілона СНІГУР, Анастасія ФУССА</i>	25
ШЛЯХИ ПОПОВНЕННЯ СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	
<i>Юлія ХОМЕНКО</i>	30
TYPOLGY OF THE SYSTEM OF PARTS OF SPEECH IN ENGLISH LANGUAGE	
<i>Леся ПАВЛИШИНА</i>	36
ORIGINS AND LINGUISTIC PECULIARITIES OF NEW ZEALAND ENGLISH	
<i>Олександра ДЕРЕВЕНКО</i>	39
ТОПОНІМІЧНА ЛЕКСИКА ТА МЕТОДИ ЇЇ ОПИСУ В АНГЛОМОВНИХ СЛОВНИКАХ	
<i>Марія ФЕДОРИШИНА</i>	43
ФОРМУВАННЯ РИТОРИЧНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ ВНЗ	
<i>МАЗУР Т.А.</i>	49
ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ: НА ВСІ 200!	
<i>БЕРЕЖАНСЬКА О.Ю.</i>	53
ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «ІМЕННИК» У 6 КЛАСІ	
<i>Тетяна БАГРІЙ</i>	57
СИСТЕМА ВПРАВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «ДІЄСЛОВО» НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В 7 КЛАСІ	
<i>Діана СІЛКО</i>	61
ІГРАШКА У СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
<i>Маріям МАДЖИДОВА</i>	66
ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	
<i>Вікторія ТЕТЕРУК</i>	68
ВИКОРИСТАННЯ НАРОДОЗНАВЧОГО МАТЕРІАЛУ У НАВЧАННІ ДОШКІЛЬНИКІВ РІЗНИХ ВИДІВ ЛІЧБИ	
<i>Анастасія М'ЯКУШ</i>	76

ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	
<i>Юлія ДОВГАНЮК</i>	79
УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ІГРАШКА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ РАННЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	
<i>Юлія ПШЕНИЧНА</i>	82
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ РАННЬОГО ТА ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ КАЗКИ	
<i>Марина СИТНИК</i>	87
ДИДАКТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ФІЗИКИ	
<i>МИСЛИЦЬКА Н. А., КУЗЬМИНСЬКИЙ О.В., БАЙДА А.Г.</i>	95
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ВИМОГА ЧАСУ	
<i>РОМАНУХА Ю. В.</i>	100
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ВЕДЕННЯ ШКОЛЯРІВ ІЗ СДУГ	
<i>БАРЩЕВСЬКА І.В.</i>	102
ЕЛІТА РОЛОНІ ПРО ПОЛЬСЬКО-ТУРЕЦЬКУ ВІЙНУ 1621 РОКУ	
<i>ЛИСИЙ А.К.</i>	104
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НАВИЧОК СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	
<i>Андрій САТАНОВСЬКИЙ</i>	107
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ СИСТЕМІ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	
<i>КИСЕЛЬОВ Д.Л.</i>	111
ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 5-9 КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ	
<i>Ярослава ЯРЕМЕНКО</i>	115
ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ	
<i>Яна СТЕЦЮК</i>	119
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ БАЗОВОЇ ШКОЛИ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ	
<i>Катерина ФОРОСТЯНА</i>	125
ВИКОРИСТАННЯ МУЗИКОТЕРАПІЇ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ЗАКЛАДАХ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
<i>ЧМІХАЛЕНКО В. С</i>	128

ВИМОГИ

до підготовки науково-методичних статей
Збірника «ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

investigating its historical background and language distinguishing features.

REFERENCES

1. Crystal D. English as a Global Language (Second edition). Cambridge : Cambridge University Press, 2003. 212 p.
2. *The Cambridge History of the English Language. Vol. 6 : English in North America.* Cambridge : Cambridge University Press, 2001. 567 p.
3. Seargeant P., Swann J. English in the World. History, Diversity, Change. New York : Routledge, 2012. 376 p.
4. Hay J., MacLagan M., Gordon E. Dialects of English : New Zealand English. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2008. 164 p.
5. New Zealand English. Its Origins and Evolution / Gordon E., Campbell L. New York : Cambridge University Press, 2004. 370 p.
6. Hay J., MacLagan M. New Zealand English. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2008. 164 p.
7. Hogg R. M. The Cambridge History of the English Language. Vol. 5 : English in Britain and Overseas : Origins and Development. Cambridge : Cambridge University Press, 1994. 626 p.

*Стаття надійшла до редакції
21 квітня 2022р.*

ТОПОНІМІЧНА ЛЕКСИКА ТА МЕТОДИ ЇЇ ОПИСУ В АНГЛОМОВНИХ СЛОВНИКАХ

УДК 811.111'373.21

Марія ФЕДОРИШИНА

студентка філологічного факультету

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж

Науковий керівник:

викладач кафедри германської та слов'янської філології,

к.пед.н, доц.Марценюк О.Г.

Актуальність нашого дослідження. Топонімічна лексика багата на інформацію, яка необхідна для всебічного формування соціокультурного кругозору як студента, так і носія тієї чи іншої мови. Головним джерелом зберігання та систематизування топонімів є різноманітні словники, словникові статті яких досі не мають уніфікованої системи кодування даних лексичних одиниць, а побудова дефініції базується на особистому досвіді укладачів.

Аналіз останніх досліджень. Поряд з проблемою нестандартизованого кодування

топонімів, існує питання відсутності або ж недостатньої кількості інтегрування топонімічної лексики в неспеціальних словниках слониках. Необхідність включення географічних назв до корпусу словника обґрунтовують у своїх роботах такі вчені: Донідзе 1983; Карпова О.М. 2010; Мурзаєв 1965; Мурнаєва 1993; Поспелов 1983; Stewart G.R. 1970.

Мета даного дослідження полягає у визначенні найпоширеніших методів лексикографічного опису топонімічної лексики в англомовних словниках.

Виклад основного матеріалу. Слід розділити два поняття, з точки зору лінгвістики, топоніміка – це розділ ономастики, що вивчає топоніми, закономірності їх виникнення, розвитку, функціонування. Топонімія - сукупність топонімів даної мови, даного регіону, даного тексту, певного часу. [9, с. 134]

Відповідно до визначення Подольської Н.В., топоніми- це іменники, які мають притаманні властивості даної частини мови, але входять до групи власних імен. [9, с. 132] Топоніми це своєрідні скам'янілості, що увібрали багатовікову історію певного краю. Дана лексика є цікавим об'єктом дослідження для багатьох наук: лінгвістика(розвиток мови на прикладі зміни орфографії топоніма), історія (часто географічні об'єкти уособлюють певні історичні події або суспільно-політичні поняття), географія(часте відображення в назві географічних особливостей певної місцевості). Відповідно лінгвістичних та екстралінгвістичних факторів топоніма Никонов В.А. формує поняття про три концепти топоніма [8,с. 57-64]:

Три концептних плана топоніма

Назва плану значення	Особливість плану
Дотопонімічний	Етимологічна складова, історія топоніма до його становлення як такого
Топонімічний	Вказує на власне об'єкт, виділяє його серед інших подібних
Відтопонімічний	Новий ввідтінок значення топоніму, який розвинувся з часом його існування на основі його особливостей (Волл-стріт)

В даному дослідженні топоніми розглядаються з точки зору лінгвістики. Як було зазначено у визначенні Подольської Н.В., топоніми є власними назвами, вивченням яких займається галузь мовознавства – ономастика. Ономастика вивчає основні закономірності історії, розвитку та функціонування власних імен. [12, с. 7]

Для підтвердження наведемо висловлення Реформатського . Топонімічні назви, створені найдавнішим населенням даних місць, зазвичай зберігаються повік; якщо навіть на даній території «народи змінили народи» та «обличчя змінилося землі», то назви річок, гір, долин зазвичай залишаються та переходять від народу до народу. <...>ця назва стає «кличкою», оскільки поняття вже не розуміється, але номінативна здатність слова залишається. [11, с. 38]

Особлива характеристика топоніма як власної назви є дериваційна специфіка, що формує своєрідні загальні іменники на основі їхнього відношення до певної локації.

1. Позначення мешканців великих геополітичних територіальних одиниць: англ. Italian, European, Canadien «канадец французского происхождения»;

2. Позначення продуктів (їжі, вин, сортів ковбас тощо): hamburger(нім. місто Hamburg), Burgundy (сорт вина від назви франц. провінції Burgundy);

3. Назви тварин (їх породи): пекінес (порода собаки від назви міста Пекін), Leicester «лейчестер» (порода вівць);

4. Абстрактні поняття, назви дій, вчинків, нахилів, потягів людей: hellenism «древньогрецька культура, еллінізм», japonism «захоплення японським мистецтвом; вплив японського мистецтва»,

Lesbianism «лесбійське кохання». [7, с. 1255-1260]

Як було зазначено вище, топоніми є не тільки лінгвістичною реалією, а й об'єктом вивчення для інших наук. Труднощі єдиної класифікації нерідко пояснюються різними цілями. В ідеальній формі єдина класифікація повинна містити відповіді на три питання: що називається(які об'єкти)?, яким чином, на якій мові і які засоби мови?, в чому сенс назви?. [3, с.90]

Жужкевич, у своїй роботі «Загальна топоніміка», розділяє топоніми за етимологічним принципом та дає класифікацію відповідно морфології(ім. +ім.; прикм.+ім. і т.д.). З географічної точки зору топоніми характеризує за географічними об'єктами: ойконіми, гідроніми, хороніми і т.д. Історики послуговуються хронологічною класифікацією, яка дозволяє виявити джерела вплив інших культур на певну місцевість. [3, с. 87-90]

Будь-який словник — це, перш за все, лінгвістична компетенція нації.<...> Авторитетні тлумачні словники включають загальноживану, культурно-марковану лексику, дбайливо зберігають мовні та культурні традиції свого народу. Словник — це надійний засіб пізнання світу, народженого людською свідомістю, пам'ять народу, його культура та культурні явища життя соціуму. Ці словники з права можна називати словниками культурної спадщини (heritage dictionaries) [4, с.41]

Вище наведена думка підтверджує необхідність включення топонімічної лексики як культурного надбання народу та поряд з тим підкреслює проблему відсутності чітких методів роботи з нею. При аналізі конкретних найменувань одночасно враховувати два моменти:

сучасний склад топонімів, як синхронічний фактор, і процес їх утворення, як фактор діахронічний. Одна з особливостей англійської топонімії полягає в тому, що компоненти, з яких складаються найменування, лише в окремих випадках мають відповідність у лексиці сучасної англійської мови. [1, с.35]

Відповідно, укладачі розглядають топоніми як терміни чи концепт з урахуванням спеціалізації словника: спеціальні чи тлумачні(загальні).

У лінгвістичних словниках переважають історичні, етимологічні та соціокультурний метод. Етимологічний на нашу думку найкорисніший метод для оволодіння знаннями про певний об'єкт. Одна з особливостей англійської топонімії полягає в тому, що компоненти, з яких складаються найменування, лише в окремих випадках мають відповідність у лексиці сучасної англійської мови. [2, с.33] Етимологічний тісно переплітається з історичним методом, адже не можливе дослідження мови без дослідження історії розвитку народу. Соціокультурний метод базується на включенні у дефініції суспільно-політичне тла топоніма. Досить часто зустрічається географічний метод передбачає зазначення енциклопедичних даних: місце знаходження, площа, населення, висота, протяжність, столиця. [5, с.218]

Ядро словника у топонімічних словниках Великобританії, зазвичай, становлять, передусім, назви населених пунктів (міст, селищ і сіл). Преференція надається більш густо - населеним пунктам, тобто великим адміністративним підрозділам зі значним статусом. Назвою ж природних географічних об'єктів (річок, озер, гір, пагорбів, мисів, лісів, заток тощо) приділяється менше уваги, ніж об'єктам

рукотворного походження. Природні об'єкти містяться в спеціалізованих довідниках з опису природного ландшафту.[13, с.72]

Почнемо розглядати спеціальні англомовні словники, які поділяються на загальні(описують топоніми цілої країни) та селективні(описують топонімію певної місцевості).За стилем опису статті, словники поділяються на наукові та науково- популярні.

Декодування статті словника в науковому стилі потребує особливих лінгвістичних знань. Дефініції *The concise Oxford dictionary of English place-names Ekwall, Eilert (1877-1964)* базуються на етимологічному методі з рисами історичного та потребують додаткових пояснень.

Mottlsfont На [*Mortesfunde, Mortelhunte* DB ,*Motesfont* 1167, -*funt* 1170 P, *Motefunt* 1203 Cur]. Second el. OE *funta* “spring”. The first is probably OE *motere* as in next name. The place might have been called alternatively *Motesfunta* “spring where moots were held”

Розшифровується ця стаття наступним чином: **Mottlsfont**- лема; На- графство(місце знаходження); *Mortesfunde, Mortelhunte* DB ,*Motesfont* 1167, -*funt* 1170 P, *Motefunt* 1203 Cur- історична орфографія; DB, P, Cur- джерела згадування; OE *funta* “spring”,OE *motere* as in next name-етимологія; The place might have been called alternatively *Motesfunta* “spring where moots were held”- пояснювальний коментар до етимології.

Навіть у мажах одного словника укладачі не виробляють єдиної схеми опису лексичної одиниці.

Cornwall (Cornubia Vita Melori &c., MW Cerniu, Welsh Cernyw, Co Kernow, (on) Corntalum 891 ASC, -realum 997 ASC (E)]. The Brit name goes back to * Corna- viā,

probably derived from the tribal name Cornōvii. OE Cornwealas means 'the Welsh in Cornwall'. This folk-name later became the name of the district. Cf. Intro. p. xiii

Kinder Db [Chendre DB, Kynder 1285 For, 1293 Ipm], **Kinder Scout** is a prominent hill (2,088 ft.), the highest peak in the Peak district. The probability is that Kinder is an old hill-name. If so, it may be a Brit name consisting of Brit Cunētiō(cf. COUNTIS-BURY) and brigā (Welsh bre, mutated fre) "hill". The Welsh form would be Cynwyd- fre. For the loss of f cf. MELLOR. Scout is the north country scout 'a high rock or hill' from ON skriti 'overhanging rock'.

Place names of Canada by Rayburn, Alan,(2010) характеризується як одномовний, лінгвістичний, спеціальний, загальний,що описує топонімічну лексику Канади, написаний у науково-популярному стилі, тому є загально доступним. У цьому випадку укладачі також не формують стандарту систему методів, та будують дефініцію топоніма відповідно до його історичної чи соціального значення(концепту).

Signal Hill NL This distinctive landmark (153 m) at the entrance of St. John's Harbour had a signal cannon placed on it in the late 1500s. Subsequently, flag were flown to warn ships about hazards and bad weather. Guglielmo Marconi

(1874-1937) received the first transatlantic radio signals from Cornwall, England on this hill in 1901

Wawota SK The post office in this town (1975) southwest of Moosomin was named in 1884. In Nakota the name means “lots of snow” or “deep snow”.

У дефініції Signal Hill присутня інформації про його соціальну значущість на відміну від Wawota.

Odessa ON In 1998 this community became part of the Loyalist Township, Lennox and Addington County West of Kingston, its post office was called Mill Check in 1838 after mills built on what is now Millhaven Creek. The community was renamed in 1855 after the city in present-day Ukraine, then under siege by the British during the Crimean War

Загалом всі дефініції будуються на етимологічному та географічному методі з вкрапленнями історичного та соціокультурного методу в залежності від їх важливості у певних процесах.

Топонімічна лексика майже не відображена у навчальних словника. Не існує чіткої системи відбору топонімічних одиниць до словника. Можливо автори включають топонімічну лексику, яка важливим феноменом у культурі та має для людей ширше значення ніж назва географічного об'єкта.

Broadway /'brɔːdweɪ/ a street in New York City with many theaters where you can see popular plays and musicals[18]

Madison Square Garden /mædɪsn skwɜːr gɑːdn/ a place in New York City where concerts and sports events are held, especially boxing matches and basketball games[18]

Wall Street Wall Street is a street in New York where the Stock Exchange and important banks are. Wall Street is often used to refer to the financial business carried out there and to the people who work there. [BUSINESS]On Wall Street stocks closed at the second highest level today. Wall Street seems to be ignoring other indications that consumers are spending less.[15]

La-La land /laːlaː lænd/ 1. People sometimes refer to Los Angeles, in particular the Hollywood district of Los Angeles, as La-La land. [HUMOROUS, INFORMAL] her position as la-la land's premiere hairdresser. 2. People sometimes use La-La land to mean an

imaginary place. INFORMAL; *for much of the time he was in hospital, he was under sedation "I was in la La Land" he said* [15]

Розглянемо загальні тлумачні словники на прикладі *Longman dictionary of English language and culture* та *The Canadian Oxford dictionary*. Дані словники спрямовані на розширення соціокультурної компетенції адресата.

У *Longman dictionary of English language and culture* найбільше представлений клас ойконімів, а саме астіонімів. Дефініції більшості великих ойконімів будуються за географічним методом, інколи подається загальна культурна інформація (Sicily, Lima). Назви менших населених пунктів відбираються на основі їх суспільної значущості (Dunkirk).

Si-ci-ly /'sisli/ an island in the Mediterranean sea which is part of Italy; capital Palermo. Sicily is often spoken of in connection with the Mafia

Lima /'liːmə/ an important industrial and university city; the capital of Peru

Dunkirk /,dʌn'kɜːk-l'dʌnkɜːrk/ 1 a city and port in N France 2 the Second World War operation in which many small boats went from England to Dunkirk to bring back safely to England soldiers who had been fighting the advancing Germans: *the biggest military operation since Dunkirk*.

Fort Knox /r. 1. a military FORT in Kentucky which holds the US's gold BULLION. It is known for being heavily guarded and impossible to break into: *His house is like Fort Knox*

East Coast n the eastern coastal states of the US, sometimes used only for those north of, and including, Washington, D.C.

>CULTURAL NOTE The East Coast is thought of in connection with its cities, such as New York City, Boston, Philadelphia, and Washington. Americans from the WEST

COAST often think of Easterners as having old-fashioned lifestyles and ideas. East Coast Americans may be more conscious of TRADITION(= old ways) because it was this area that was first settled by the Europeans. - compare WEST COAST

Дефініції деяких топонім описують їх метафоричне значення, яке будується навколо їх особливостей (Fort Knox). Інколи географічні об'єкти послугують для людей деяким концептом, що формується у їх уявленні та виражається у підтексті топоніма (East Coast Cultural Note).

The Canadian Oxford dictionary в більшості дефініціях послуговується географічним методом: залучення інформації про кількість населення, розташування, площу ,протяжність чи висоту.

Ontario/on'terio:/ a province of central Canada. between Hudson Bay and the Great Lakes: pop. (1996) 10.753.573: capital, Toronto. It became one of the original four provinces in the Dominion of Canada in 1867

Pripyat River/prispjet/ (also Pripet/-pot/) a river of NW Ukraine and S Belarus, which rises in Ukraine near the border with Poland and flows some 710 km (440 miles) eastward through the Pripyat Marshes to join the Dnieper River north of Kiev

Помітна відсутність стандартизованої системи опису. На приклад у дефініції Calgary присутні етимологічні дані на відміну від Ontario. Неоднорідне залучення історичної довідки (Okland) та у рідких випадках наявна додаткова, соціокультурна інформація (Oman).

Calgary/kulgul a city in SW Alberta, situated on the Bow River, about name, 275 km south of Edmonton; pop. (1996) 768.082. The Calgary Stampede, an annual rodeo inaugurated in 1912. is held there. Calgarian tossing kelerion, n. & any. (after an estate on the Isle of Mull, from Gaelic *calgary* clear running water)

Port-Royal/port'rʃiəl/ the former name (1605-1710) for Annapolis Royal of It is now a historic site commemorating the French colony founded by Samuel de Champlain, one of the earliest permanent European settlements in N America

Oakland /'o klond/ an industrial port on the east side of San Francisco Bay in California; pop. (est. 1994) 366,926.

Oman/o:'mæn/a country at the eastern corner of the Arabian peninsula, pop. (est. 1996) 2,251.000: official language, Arabic: capital, Muscat. The economy is dependent on oil, discovered in 1964.

Можемо зробити висновки на основі проаналізованих словників. У лексикографічній теорії досі не виробленні чіткі принципи добору топонімів у різного виду словники і спосіб їх розташування (алфавітний порядок поряд з іншими видами введень або ж окремим додатком). Також питання побудови дефініції та система залучення різних методів вимагає рішення. У будь-якому випадку топоніми має бути представлені у загальних тлумачним та навчальних словниках, адже досить часто їх денотативне значення формує концепт реалії притаманної англомовній культурі, що є необхідним для вивчення для оволодіння соціокультурною компетенцією.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Донидзе Г.И. Нормативные словари географических названий и принципы их составления. *Прикладная топонимика*. 1983. С.51-62.
2. Музя Є.М. Топонимическая лексика и методы её лингвистического изучения. *Записки з романо-германської філології*. 2019. С. 214-221.

3. Мурясов Р. З. Деривационно-семантические категории производных от топонимов. Вестник Башкирского университета. 2015. Том С. 1255-1260

4. Stewart G. A Classification of Place Names. *Names*. 1954. Vol. 2, 1-13. p

Стаття надійшла до редакції

11 квітня 2022р.

ФОРМУВАННЯ РИТОРИЧНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ ВНЗ

УДК 378/011.3 – 052:808

МАЗУР Т.А.

викладач кафедри української філології

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

На сучасному етапі розвитку суспільства процес формування риторичних умінь і навичок має соціальний характер і вимагає постійної уваги до себе. Сучасна освіта потребує висококваліфікованих спеціалістів, які не тільки мають знання, а й уміють донести їх, презентувати.

Актуальність теми зумовлена тим, що вивченню риторики у ВНЗ приділяється незначна увага. Але сьогодні інтерес до її пізнання повертається, риторика вважають одним із найперспективніших лінгводидактичних напрямів. Проблема формування риторичних умінь і навичок є актуальною, що пояснюється потребою суспільства в умінні вправно володіти словом.

Мета статті – проаналізувати види роботи, спрямовані на формування риторичних умінь і навичок студентів.

Риторика як наука й мистецтво слова вивчали Л. Мацько, Г. Сагач, Є. Ключев, Ю. Рождественський, О. Селіванова, В. Карасик та ін.. Лінгводидакти М. Пентиліук, Н. Голуб, О. Горошкіна, Т. Симоненко, О. Бондаренко, Г. Онуфрієнко, О. Онипченко, Г. Дехтярьова, О. Залюбівська, а також педагоги-практики С. Коваленко, В. Федоренко, Л. Денисюк, М. Степанюк, Т. Марцінко, О. Когут, які

впроваджують авторські програми з риторики.

Риторика, як навчальна дисципліна у ВНЗ *сприяє* загальному розвитку особистості, *спирається* на багатство духовного світу студента, *формує* риторичні вміння і навички, *спрямована* на активність у суспільному житті. *Предметом* риторики є публічний виступ у процесі комунікації. *Мета курсу риторики* – опанування умінь і навичок публічного виголошення промов. Тому, завданням вищої освіти є формування риторичних умінь і навичок, які стануть запорукою успішного публічного виступу.

Визначення поняття риторичні вміння і навички потребує досконалого аналізу «умінь» і «навичок» як педагогічних понять. У науковій літературі по-різному трактують ці поняття та їх співвідношення. Відомий вчений О. Мілерян подає таку дефініцію поняття: «Уміння – це заснована на знаннях і навичках готовність людини виконувати певну діяльність в мінливих умовах її перебігу» [6, с. 371]. Інший дослідник В. Онищук зазначає, що «уміння у своїй основі є творчими діями. Вони не можуть бути автоматизованими, оскільки відображають готовність людини до прийняття рішень і їх реалізації, які постійно змінюються. Уміння передбачає